

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo Slovenskega Gospodarja v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. Niskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petlitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštne proste.

Današnja številka obsega 10 strani in Gospodarske Novice.

Pred katoliškim shodom.

Samo par dni še nas loči od velikanske katoliške jugoslovanske prireditve, ki se bo odigravala od 24.—27. avgusta v središču Slovenije, v beli Ljubljani. Sicer je naznanjen shod kot hrvaško-slovenski shod, toda v istini bo pravi slovanski katoliški shod, kajti vse slovanske narodnosti bodo na njem v obilnem številu zastopane. Na tisoče in zopet tisoče katoliških Slovanov bo prihodnje dni v Ljubljani javno pred celim svetom izpovedovalo svoje trdno katoliško, naravno in domoljubno prepričanje. Hrvat bo stal ob strani Slovenca, Ceh ob strani Poljaka, roke si bodo podajali katoliški vseučiliščniki, pozdravljali se katoliško misleči učitelji, v bratski ljubezni se sešli duhovnik in kmet, delavec in izšolan gospod, obrtnik in uradnik, vsi se bodo čutili kot sinovi enoiste katoliške cerkve, enoiste matere Slavije, enoiste avstrijske domovine. Že sedaj čutimo, da plava neizmerno navdušenje katoliškemu shodu v Ljubljani nasproti, navdušenje, ki bo dvigovalo potrti srca, vplivalo pogum boječim, dajalo gorkoto vsem mlačnim.

Z nekakim ponosom se zavedamo, da se vrši ta velikanska katoliška in slovanska prireditev na naših slovenskih tleh. Avstrijski narodi, slovanski in nemški, že dolgo časa govorijo o naši slovanski katoliški organizaciji, nasprotniki seveda s srdom, prijatelji ter somišljeniki z občudovanjem in navdušenjem. Mi smo katolikom drugih narodov vzor v organizaciji, osobito naša nepolitična organizacija ne najde pri drugih narodih in strankah para. V nepolitični izobraževalni organizaciji nas ne prekašajo niti sicer izborni organizirani socialni demokratje. Tukaj smo drugim strankam in narodom učitelji in vzor. Posnemati so nas začeli Hrvati, Cehi in Poljaki. Zda pridejo zastopniki teh narodnosti k nam, da nam izkažejo svoje priznanje za naše delo.

Kadarkoli so naši voditelji, škotje, povzdignili svoj glas ter nas klicali na plan, poslušali smo jih,

ter šli, kamor so klicali. Sedaj je zadonel njihov glas po vseh slovenskih in hrvaških deželah ter nas kliče na hrvaško-slovenski katoliški shod v Ljubljano. Poslušajmo zopet verno svoje voditelje ter se odzvimo njihovemu vabilu.

Dne 24. avgusta v belo Ljubljano!

Po miru.

Ko so se bile vojske na Balkanu, se je vršila tudi velika nekrvava vojska med evropskimi velesilami. Na eni strani je stala skupina Rusija, Anglija, Francija, na drugi strani Nemčija, Avstrija, Italija. V vojski med Turki in balkanskimi zavezniki je bilo to nasprotje čisto očitno, ruska skupina velesil je podpirala balkanske države, nemška skupina je bila nasprotnica balkanskih držav in jim je delala vse mogoče ovire. V drugi vojski, ko je stala Bolgarija sama nasproti drugim balkanskim državam, se je stališče velesil spremenilo. Nemčija je prevzela vodstvo protislovanske politike ter podpirala z vso silo obe neslovanske državi na Balkanu, Rumunijo in Grčijo. Z njo so vlekli Anglija in Francija, torej same neslovanske velesile. Na drugi strani so bile: Avstrija, Rusija in Italija. Avstrija je podpirala Bolgarijo in Rumunijo ter bila odločna nasprotnica Srbije. Rusija pa je cincala semintje ter se ni hotela postaviti izrazito ne za ne proti kateri balkanski državi. Nobene ne bi rada odbila, vse bi si rada obdržala v prijateljstvu. Bolgarom na primer bi privoščila morskemu luku Kavala, s čimer bi upala nastopiti, da bi ne odbila Grčije. Uvedela je, da so Srbi v Makedoniji dobili okraje, ki so popolnoma bolgarski, izrazila je željo, da se vrnejo Bolgarom, toda krepkejši ni nastopila. Italija je bila pravzaprav samo sovražnica, prijateljica nikjer. Težave je delala Grkom, ker ne želi, da bi postali na morju premočni in s tem nevarni Italiji. Ker Francija in Italija tekmujeta za vpliv in moč na Sredozemskem morju, je Francija podpirala z vsemi silami Grčijo proti Bolgariji, da si pridobi Grčijo in poniža Italijo.

Kakor kaže bukareški mir, so zmagale tudi v nekrvavi vojski protislovanske države Nemčija, Anglija in Francija. Njih varovanki Rumunija in Grčija sta dobili vse, kar sta želeli. Celó zaradi Kavale sta se nazadnje Avstrija in Rusija udali ter ne za-

htevate več evropske konference, na kateri bi se Grkoh vzelo to mesto in prisodilo Bolgarom. Protislovanska zmaga je popolna in trajna. Z ozirom na vse to se nam zdi zelo kratkovidno, da so celo odlični slovanski listi v tej borbi odobraval postopanje Nemčije in Francije ter obojali postopanje Rusije in Avstrije. Da bi jim sedaj protislovanska zmaga na celi črti delala veselje, zelo dvomimo.

Turki še vedno nočejo iz Odrina in vsi opominj velesil nič ne pomagajo. Tudi Rusija je premalo odločna in zdi se, da ne bo zelo huda, ako Bolgari ne dobijo Odrina in ostanejo takoj še precej daleč proč od Carigrada, po katerem Rusija neprestano hrepeni.

V vseh balkanskih državah se sedaj armade razorožujejo. Notranji mir se še ni v nobeni državi kalil.

Rezervisti pridejo domov.

Vojno ministrstvo je dne 13. avgusta obvestilo korna poveljstva, da se rezervisti, ki so bili zaradi balkanske vojske poklicani pri nas pod orožje, odpuste. Na južni meji se odpustijo pred vsem letniki 1906 do 1909 in v kolikor mogoče letniki 1910 do 1911 namo domestne rezerve, med tem, ko ostane letnik 1912 namo domestne rezerve, približno 14.000 mož, še nadalje pod orožjem. V bosansko-hercegovskih posadkah ostanejo čete v tistem stanju, v katerem so se nahajale, predno je vojska na Balkanu izbruhnila.

Mobilizacija bo baje stala Avstro-Ogrsko 314 milijonov kron. Avstrija mora plačati 200, Ogrska pa 114 milijonov kron. V teh svotah so samo stroški za vojaštvo. Kar pa je stalo orožje in druge vojne potrebe, pa bo vojni minister položil še drug račun. Jesenskemu zasedanju državnega zbora bodo predložene natančne številke o vseh izdatkih.

Politični ogled.

— Cesar Franc Jožef je nastopil dne 18. avg. 84. leto svoje starosti. Ni ga vladarja v Evropi, ki bi dočakal tako častljivo starost. Med evropskimi vladarji pa menda tudi ni noben knez tako priljubljen pri svojih narodih, kakor ravno naš sivolasi avstrijski cesar. Letos je tudi 60 let, kar se je cesar poro-

Ptujska pisma.

(Sodobna premišljevanja).

III.

Ime Turek pri Slovencih še danes pomenja višek grozovitosti in neusmiljenosti. Zato naše matere še zdaj rade strašijo poredne otroke s Turkom: Čakaj, Turk bo prišel, pa te bo vzel. — Hvala Bogu, da je Turek danes le še za strašilo! Žalibože je tako predolgo trajal čas, ko so Turki res hodili po naše otroke, in otroci so milo ječali pod njihovimi pestmi, da bi se jih bil kamen usmilil.

Se več so trpeli v tem oziru Srbi in Bolgari, ki so bili pod turško oblastjo. Že pred prihodom v Evropo so ropali Turki krščansko mladino. Sultan Selim I. (1512—1520) je naravnost zapovedal, da naj se pobirajo krščanski otroci v podjarmljenih deželah po Srbskem, Bolgarskem, po Slavoniji itd. V začetku so jemali otroke vsako 5., pozneje pa vsako 4., 3., 2. in celo vsako leto, in sicer so vzeli najprej vsakega petega dečka v kraju, pozneje po enega iz vsake družine, poslednji pa kolikor se jim je poljubilo. Jemali so najlepše, najmočnejše in najpripravnejše dečke. Tudi deklice so kradli ter jih dajali v dar turškim mogočnejšem ali pa so jih prodajali kot pri nas živino. Bog ve, koliko dobrih slovenskih deklet je bilo zaprtih po haremih turških pohotnežev! Pozabile so svojo vero, svojo narodnost in služiti so morale kot sužnje strastem svojih zatiralcev. Slovenec Kuripešič, ki je l. 1530. spremljal cesarska poslanca v Carigrad, sam piše, da je videl v Mokrem v Bosni, ko so pripeljali Turki 15 ali 16 otrok na trg na prodaj.

Kaj so delali Turki s krščanskimi dečki? Zatrli so v njih vsako sled na krščansko vero in narodnost. V svojih šolah in učilnicah so jih vadili več let, da so se po turško izmikali ter postali zagrizeni mohame-

danci. Ko so fantje že precej odrasli, so jih razdelili kakor so bili bolj sposobni, za dvorno, državno ali vojaško službo. Največ je bilo seveda sprejetih v vojaško službo. In ti sinovi samih krščanskih starišev, ki so jih izvežbali Turki za najboljše vojake, so se imenovali janičarji. Njih število je bilo različno; navadno jih je bilo od 40.000—50.000. Za časa sultana Solimana I. jih je bilo celo 100.000. Ustanovil je janičarje sultan Urhan I. 1328. Bili so strah in trepet krščanske vojske. Ti poturčeni krščanski otroci so torej širili slavo turških sultanov, ti so podjarmljali krščanske dežele, ti so ropali krščanske otroke, da bi enkrat kot janičarji stopili na njihovo mesto. V teku časa prišli so janičarji do velike moči, postali so nekaki sovladarji turškega cesarstva ter so delali sultanu razne težkoče. Tudi Mahmuda II. (1808—1839) so hoteli komandirati, a ta je dal l. 1826 vse postreliti. Od takrat ne čujemo več o janičarjih.

Glejte, dragi čitatelji, zato čitamo o vsakem turškem napadu na slovensko zemljo tudi žalostno poročilo, da so toliko in toliko tisoč mladih ljudi odgnali s seboj v strašno sužnost. Pri podjarmljenih narodih pa so Turki jemali otroke kakor se jim je ljubilo kot sem že zgoraj omenil. Ta rop otrok je bil strašen udarec za dotične narode. Poleg tega so morali plačevati kristjani velike davke, pravice pa niso imeli nobenih. Njihovo življenje in premoženje, njihove žene in otroci niso bili nikdar varni pred Turki. To se je pokazalo tudi pred lansko vojsko, ko so Turki macedonskim kristjanom vzeli vse konje in govejo živino, plačali pa niso nič.

Turki so ostali stari divjaki. Nič se niso izmikali. Neusmiljeni in krvooločni so bili prej, taki so bili tudi v zadnji vojski, n. pr. v bitki pri Lozengradu so iztaknili bolgarskim ranjencem oči, odrezali so jim nosove in ušesa, mnogim so prerežali trebuh. Več Bolgarov so našli s prerezanimi grlom, precej so jih obe-

sili na špičaste kole, da so umirali v najhujših bolečinah. Tako so delali premagani Turki. Kaj bi bili ti divjaki se-le delali, ko bi bili Bolgare porazili! Gorje jim! Turki so govorili pred vojsko o uničevalnem boju, češ, dabodo pozabili na vse narodno-pravne določbe, po katerih so se ravnali še l. 1897 v vojski z Grki. Bolgare — tako so rekli — mi hočemo iztrebiti, Nikogar nočemo pardonirati, kri naj teče v potokih! Hvala Bogu, da se ta želja Turkom ni izpolnila. Niso utegnili klati ne Srbov ne Bolgarov, ker so morali prenašlo teči pred njimi.

Zato je celo umevno, da je v teku časa umrl v sreči teh narodov vsak čut usmiljenja in človečnosti do turških trinogov. Emil pl. Vojnovič piše v neki knjigi, kako so šli zadnji turški oddelki iz Hercegovine l. 1878. Šli so skozi Metkovič. Spremljal jih je oddelek avstrijskih vojakov. Ko so prišli v Metkovič, je bilo tam zbranih veliko ljudi. Emil pl. Vojnovič jih je ako-le nagovoril: „Kristjani, Bog z vami! Turki zapuščajo to zemljo in odhajajo čez morje; nesrečni so; pustite jih mirno od tukaj oditi. Med njimi so bolniki in upemani; pripravite vode, da se pokrepčajo, jaz vas prosim za to.“

Tu se je oglasila neka stara ženska in je rekla: „Gospod, molčali bomo, ko bo to proketo ljudstvo, katero naj uniči jeza božja, šlo mimo naših poštenih hiš. Ti hočeš, dobro, ubogali bomo, a da bi jim dali vode, naše dobre vode, ne, gospod, to je pa preveč.“

Pl. Vojnovič je odgovoril: „Zmotil sem se, ker sem vas nazval kristjane; to ni krščanska hiša, kjer se slišijo take besede.“ Tako je rekel in odšel. Ženska pa je planila za njim in je jokaje klicala: „Gospod, mojega edinega sina kakor tudi očeta so mi umorili. Pa jaz sem kristjanka, katoličanka, oprosti, Gospod, da sem pozabila.“ Tako je rekla in je začela prinašati vode za turške vojake.

čil. Nek dunajski list piše, da je cesar na dan svoje poroke leta 1853 bogato obdaril neko 78letno ubogo hrvaško ženo, ki je v avgušinski cerkvi na Dunaju, kjer se je vršila poroka, glasno in pobožno molila za srečo mladega para. Žena je s solzami v očeh vskliknila napram dvorjaniku, ki ji je izročil v cesarjevemu imenu dar: „Bog Te živi, car veliki, več kot 90 let!“ Pri sedanjih čilosti cesarjevi je upanje, da se izpolni želja stare Hrvačice. Kakor druga leta, se je tudi letos po celi državi obhajal cesarjev rojstni dan z velikimi slovesnostmi. Izven države je vzbudil pozornost nastop nemškega cesarja Viljema, ki je v posebnem govoru pred našim poslanikom v Nemčiji izražal našemu cesarju svoje čestitke. Kdor ve, kako se je ohladilo razmerje v času balkanskih vojsk med našo in nemško državo, se ne more vzdržati mnenja, da išče cesar Viljem vsake priložnosti, da se nam zopet približa. Toda zvestoba se pokaže v nesreči in Nemci je niso pokazali.

— **Prestolonaslednik Franc Ferdinand** se je nemškemu katoliškemu shodu v Lincu za pozdrav, ki mu ga je shod poslal, zahvalil z brzojavom, ki pogumno spričuje pred vso javnostjo njegovo globoko versko prepričanje in njegovo zanimanje za katoliške prireditve. Brzojav se glasi: Vsem se Vam najiskrenejše zahvaljujem za udanostno izjavo. S srcem sem bil pri Vas na katoliškem shodu in z veseljem sem zasledoval njegov potek. Vaše delovanje naj obrodí najlepše sadove in slavo in sijaj katoliške cerkve ter v globoko navdušenje za cesarja in domovino.

— **Zunanji minister grof Berchtold** je baje podal cesarju ostavko, a cesar je ni sprejel. Berchtold se na svojem mestu ne počuti nič kaj dobro. Za čas balkanskih dogodkov ni mogel ničesar izvršiti, kar je hotel, ker ga je vedno ovirala Nemčija. Zraven tega pa še je imel na Balkanu popolnoma nezmožne uradnike in poslanike, ki so ga vsled svoje nepreviđenosti krivo poučevali ter ga večkrat osmešili pred celo Evropo. Vključ temu, da cesar tokrat ni sprejel njegove ostavke, vstraja baje grof Berchtold na tem, da gre. Kot naslednika se imenujeta češki grof Černin in skupni finančni minister Bilinski.

— **Slovensko-Hrvaško.** Slovenska katoliška javnost stoji pod vtisom obsežnih priprav za hrvaško-slovenski shod v Ljubljani. To bo velikanska prireditev, ki bo prekosila na sijaju in obisku vse poprejšnje katoliške shode na slovanskem jugu. Tudi liberalci to čutijo. Če prav so sklenili, da bodo shod popolnoma prezirali, vendar ima liberalci staro bolezen, da ne more držati svoje besede. V listih ne prestando glođajo ob tem shodu ter skušajo ljudi zabegati zaradi obiska. Toda samo največji strahopetneži še dajo kaj na liberalne grožnje. — Goriške volitve se liberalcem vedno ne gredo iz glave. Sedaj se kregajo med seboj, zakaj so se pri volitvah imenovali neodvisne in ne naravnost liberalce. Eni pravijo, da je bilo to modro in politično, drugi da je bilo neodkrito in nepošteno. — Hrvaški pravaški listi jako lepo pišejo o katoliškem shodu v Ljubljani, ter pozivajo na veliko udeležbo. — Skupni finančni minister in vrhovni upravitelj Bosne in Hercegovine vitez Bilinski bo kmalu obiskal Bosno in Hercegovino. Nam se smešno zdi, da se to razglašja kot nekaka posebna naklonjenost, ko je pravzaprav sveta dolžnost, da skrbi za deželo, katera ga plačuje. Seveda Bilinski rajši poseda po Dunaju in Ištu, kakor da bi si belil glavo za hudo zanemarjeni deželi ob jugu naše države.

— **Gornjeavstrijsko.** Dežela Gornjeavstrijska slovi že odnekaj po svojem katoliško mislečem prebivalstvu. Večina deželnega zbora je katoliška, tudi državni poslanci pripadajo skoro vsi krščansko-socialni stranki. Katoliško ljudstvo je združeno v močni organizaciji, zove se „Katoliško ljudsko društvo“ in šteje 48.000 članov. Od dne 14. do dne 17. avgusta se je vršil v glavnem mestu Gornjeavstrijske, v Lincu, velik katoliški shod za avstrijske Nemce. Udeležba na shodu je bila velikanska. Shodu je predsedoval dunajski podžupan dr. Porzer. U-

Iz obnašanja te ženske lahko sklepamo, kako strašne so morale biti pregrehe Turkov, kako strašne njih grozovitosti, da je umrl v krščanskem ljudstvu vsak čut usmiljenja do njih. Kako strašne so bile njih hudobije, spoznamo tudi iz tega, da so Srbi in Bolgari v zadnji vojski planili na noge kot en mož in so šli v boj nad 100letnega zatiraleca.

Ko se je napovedala vojska, ni hotel nihče doma ostati. Kdor ni bil vojak, šel je prostovoljno. Pa ne le odrasli, tudi dečki so hoteli služiti domovini v zadnjem obračunu s Turkom. 14letni fant je prišel v Bolgariji k naborni komisiji, da bi ga vzeli v vojake. Zdravnik mu je odgovoril: „Saj si vendar premlad, saj ne moreš nositi puške“. Fant pa je rekel: „Dajte mi nož (bajonet), znam klati“. Komisija ga je zavrgla, a deček je tekkel za plinkom. Vojaki so prosili zanj in uvrstili so ga med nje.

Ženske so bolj mehkega srca. Pri nas že jokajo matere in sestrice, ko odide sin, oziroma brat, za 3 leta k vojakom. Pri Srbih in Bolgarih v zadnji vojski ženske niso poznale solz. Matere so rekly sinovom: Zato smo vas rodile, da greste v boj. Šle so z njimi, spremljale so jih in navduševale. Jokala pa ni nobena mati, nobena nevesta. Cel narod je vodila le ena misel: v boj na Turčina, da maščujemo 100letne krivice!

(Dalje prihodnjič.)

deležilo se je shoda tudi mnogo škofov in plemstva. Prebivalstvo mesta Linc, ki ima sicer liberalno občestvo, je tisočere goste zelo slovesno in gostoljubno sprejelo. Celo mesto je bilo v zastavah. Nemški liberalci se od slovenskih glede omike in uljudnosti mnogo razločujejo. Ljubljanski liberalni listi namreč hujskajo proti slovenskemu katoliškemu shodu in že vnaprej zasramujejo udeležence, a linški liberalci so bili mirni, češ, proti gostom in tujcem moramo biti pošteti.

— **Češko.** Nemci se vedno bolj razburjajo nad komisariatom, ki se je uvedel. Vso krivdo zvačajo na sedanega cesarskega namestnika grofa Tuna, ter zahtevajo njegov odstop. Tudi s sestavo deželne komisije, ki je prevzela posle razpuščenega deželnega zbora, niso zadovoljni, ker je v njej večina Čehov, ki imajo tudi v deželi večino. Mi se lahko od čeških Nemcev veliko učimo. Na shodih se že tudi zahteva, da naj nemški državni poslanci iz Češkega stopijo iz vladne večine in pričnejo opozicijsko politiko. Kajpada tudi Čehi niso navdušeni, da se jim je vzela deželna ustava, in tudi oni napovedujejo boj osrednji vladi na Dunaju. Potemtakem bi sedanje ministrstvo ne imelo več večine v državnem zboru in bo moralo ali odstopiti ali razpustiti državni zbor. Sicer pa je mogoče, da se do jeseni i Čehi i Nemci pomirijo in ohladijo ter zopet skupno vlečejo Stürgkhov in Hohenburgerjev voz.

— **Nemčija.** Nemško socialno demokracijo je zadela hud udarec. Umrli je v Svici v nekem zdravilišču prvobornil nemške socialne demokracije, 74 let stari August Bebel. Rajni je bil izmed glavnih voditeljev svetovne socialdemokratske stranke. Bil je pripravek stanu, v mladosti se je izučil strgarske obrti. Svojo prvotno izobrazbo in mladostno pomoč je dobil v društvu katoliških rokodelskih pomočnikov. Bil je pridlen delavec. Mlad se je lotil delavske organizacije, snoval društva, govoril na shodih, pisal knjige in časnike. Toda tekom časa se je popolnoma uda socialdemokratskim naukom. Vsled svoje pridnosti, delavnosti in navdušenosti za stranko je postal kmalu zelo upoštevan. Nemški sodrugi so si ga izvolili za svojega voditelja. V državnem zboru je kot poslanec govoril navadno zelo ostro. Bismark je Bebla smrtno sovražil. Radi veleizdaje in drugih političnih grehov je Bebel obsedel 57 mesecev v ječi, kjer pa je svojo izobrazbo in znanje s čitanjem knjig še bolj spopolnil. Bebel je bil pri delavcih izredno priljubljen in je pomagal trpečemu delavcu, kjer je le mogel. V tem oziru se je zelo razločeval od sedanjih rdečih voditeljev, ki so večinoma židje, in jim je glavni cilj, da potom svoje stranke obogati, delavce pa samo za nos vodijo. Bebel je bil kot nasprotnik odločen, toda dostojen. Nesramnega zabavljanja, ki je sedaj običajno pri socialnih demokratih, ni maral. Za našo mladino nam je Bebel zopet jasen vzgled, kako se lahko dandanes priprost človek s pridnostjo in izobrazbo povspne kvišku. — Kakor znano, je nemški državni zbor sprejel zakon, ki daje vladi pravico, da razlasti kogar hoče med Poljaki, to se pravi, da ga lahko kar požene s posestva, ki je njegova osebna last. Pred kratkim je hotela pruska vlada odvzeti 4 Poljakom njih posestva. Trije so se res udali pruski sili, a četrti pa noče iti z domače grude. Vsi pritiski niso pomagali še nič; nazadnje je vlada vložila tožbo proti njemu. S silo bodo vrgli sedaj ubogega Poljaka čez prag rodne doma. To se godi v „svobodni“ Nemčiji!

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

- 24. nedelja: 15. po Binkošti; Sreč Marijino; Jernej, apostol.
- 25. ponedeljek: Ludovik, spoznav.; Patricija, devica.
- 26. torek: Cefirij I., papež; Samuel, mučenec.
- 27. sredo: Jožef K., spoznav.; Natalija; Gebhard.
- 28. četrtek: Avguštin, škof; Hermes, mučenec.
- 29. petek: Obglavljenje sv. Janeza Krstnika.
- 30. sobota: Roza Limanska, devica; Feliks, mučenec.

* **Osebna vest.** Č. g. Marko Skofič, kaplan v Zrečah, je imenovan za c. in kr. vojaškega kurata v rezervi.

* **Spremembe pri vojaški duhovščini.** Gospodje: Jakob Tajek, dosedaj profesor v kadetni šoli v Inomostu, je pridelen c. in kr. vojnemu župniku v Gračcu; Ernest Terstenjak, dosedaj dodeljen garnizijski bolnici v Trstu, je imenovan profesorjem na kadetni šoli v Inomostu; Rihard Zajec, dosedaj pri c. in kr. vojnem župniku v Gračcu, pa pride kot vojni kurat h garnizijski bolnici v Trst.

* **Iz poštne službe.** Poštni konceptni praktikant dr. Josip Lebar je imenovan za poštnega koncipista.

* **Somišljenikom.** Zakaj ne agitirate za nove naročnike „Slovenskega Gospodarja“? Zakaj prepuščate svoje prijatelje in sosede liberalnim in nemčurkim listom? Kdor ne gre na katoliški shod, naj v nadomestilo pridobi vsaj enega novega naročnika.

Slavnostni spreved ob hrvaško-slovenskem katoliškem shodu. Ena najlepših točk ob hrvaško-slov. katoliškem shodu bo slavnostni spreved po ljubljanskih ulicah na Kongresni trg, kjer se bo pred nunsko cerkvijo vršila slovesna posvetitev hrvaškega in slovenskega naroda Brezmadežni in proslava 65letnice vladanja cesarja Frančiška Jožefa I. Ves spre-

ved bo razdeljen v sedem skupin s tridesetimi podskupinami. Skupine so razdeljene tako-le: Prva skupina (zbirališče ob jubilejnim mestu): 1. konjeniki, 2. fanfaristi, 3. konjeniki. — Druga skupina (zbirališče na dvorišču Katoliške tiskarne): 4. Zgodovinske zastave s častno stražo; 5. poslanci in zastopniki občin; 6. Slovenci iz Nemčije s svojimi zastavami. — Tretja skupina (zbirališče na vrtovih Alojzevišča na Poljanski cesti): 7. Salezijanska godba iz Trsta; 8. Poljaki; 9. Čehi s svojimi zastavami; 10. Hrvačje s svojimi zastopstvi in zastavami; 11. salezijanska godba iz Ljubljane; 12. dečki in deklice v narodni noši. — Četrta skupina (Zbirališče pred Ljudskim domom): 12. novomeška godba; 14. koroški Slovenci v svojih narodnih nošah in s svojimi zastavami; 15. akademiki in starejšinstvo. — Peta skupina (zbirališče na dvorišču stare domobranske vojašnice ob Khunovi cesti poleg Poljanske ceste): 16. češki Orli; 17. domžalska godba; 18. slovenski Orli; 19. vmes še kaka dobra orlovska godba. — Šesta skupina (zbirališče dvorišče nove domobranske vojašnice): 20. Jeseniška godba; 21. narodne noše iz tržaške okolice, kranjske in drugih slovenskih krajev; 22. vmes idrijska godba; 22. Bogomila; 24. Pevec iz Ljubljane in bližnje okolice in uradniki zavodov; 25. učiteljsvo. — Sedma skupina (zbirališče dvorišče Marijanišča na Poljanski cesti): 26. višnje-gorska godba; 27. rokodelska društva z rokodelskimi zastavami; 28. viška godba; 29. zastave Slovenske krščansko-socialne zveze in Marijinih družb; 30. moški člani izobraževalnih društev, Jugoslovanske strokovne zveze, Prometne zveze in moški člani Marijinih družb. — V vsaki vrsti stopa po 6 oseb! Zbirajo se udeležniki na omenjenih prostorih od 7. do 8. ure zjutraj. Prosi se za najstrožjo točnost! — Točno ob 8. uri zjutraj mora biti vse urejeno in se prične pomikati spreved skozi Kopitarjeve ulice, čez jubilejni most, po Resljevi cesti, po cesti mimo južnega kolodvora, po Dunajski cesti (najlepše se bode spreved videl po Resljevi cesti, na cesti južnega kolodvora in ob Dunajski cesti). Spreved se nadalje pomika po Selenburgovi ulici na Kongresni trg. Po sv. maši, posvetitvi Brezmadežni, udanostnih izjavah cesarju in sv. očetu se pomika spreved po Vegovi ulici, Zojsovi cesti, sv. Jakoba trgu, Starem trgu, Mestnem trgu, Pred škofijo, po Vodnikovem trgu, po Poljanski cesti na dvorišče domobranske vojašnice, kjer se vrši slavnostno zborovanje. Na zborovanju pozdravljajo zastopniki vseh slovanskih narodov in govorita v imenu Slovencev, voditelj koroških Slovencev dr. Janko Breje in v imenu Hrvatov dr. J. Šimrak iz Zagreba.

Spreved hrvaško-slovenskega shoda. Sobota, 23. avgusta: ob ¾. uri dopoldne: sv. maša v stolnici. Ob ¾. uri dopoldne: zborovanje slovenskega katoliškega narodnega dijaštva v veliki dvorani Uniona. Ob 8. uri zvečer: Komerz mladine na čast došlim gostom v veliki dvorani Uniona. — Nedelja, dne 24. avgusta: Od 7. do ¾. ure zjutraj: Zbiranje udeležnikov v domobranski vojašnici na Kuhnovi cesti, Poljanski cesti, Strelški ulici in bližnjih ulicah. Ob 8. uri zjutraj: odhod k sv. maši. Ob 9. uri dopoldne: sv. maša in posvetitev Brezmadežni na Kongresnem trgu. Ob 11. uri dopoldne: Veliko manifestacijsko ljudsko zborovanje na dvorišču domobranske vojašnice. Ob 3. uri popoldne: služba božja v ljubljanskih cerkvah. Od 4. do 6. ure zvečer: Javna telovadba na dvorišču domobranske vojašnice. Ob 7. uri zvečer: shod rokodelskih društev v Komenskoga ulici 12. Ob 8. uri zvečer: družabni večer v vseh prostorih Uniona. — Ponedeljek, dne 25. avg. Ob 7. uri zjutraj: cerkveni govor nadškofa in metropolita dr. Fr. Sedeja in sv. maša v stolnici. Ob ¾. do 1. ure popoldne in od 2. do 4. ure popoldne zborovanje odsekov: a) Slovenski: odsek za versko življenje v veliki dvorani Ljudskega doma. Odsek za krščansko izobrazbo in občni zbor S. K. S. Z. v veliki dvorani Uniona. b) Hrvaški: odsek za religiozno organizacijo, Katoliška tiskarna, II. nadstropje. Socijalno-gospodarski odsek, Katoliška tiskarna, III. nadstropje. Ob 9. uri dopoldne: Zborovanje slovenskih in hrvaških učiteljskih abiturijentov v dvorani „Ljubljane“, Frančiškanska ulica 2. Ob 2. uri popoldne: Občni zbor Slovenske dijaške zveze v telovadnici Ljudskega doma. Ob 3. uri popoldne: Zborovanje moških kongregacij v Alojzišču, I. nadstropje. Ob 5. uri popoldne: I. slavnostno zborovanje v veliki dvorani Uniona. Ob 8. uri zvečer: koncert v veliki dvorani Uniona. — Torek, dne 26. avgusta. Ob 7. uri zjutraj: cerkveni govor tržaškega škofa dr. A. Karlina v stolnici. Ob ¾. uri zjutraj: Zborovanje organ. odsekov Slovenske dijaške zveze v telovadnici Ljudskega doma. Od ¾. ure zjutraj do 1. ure popoldne in od 2. do 4. ure popoldne zborovanje odsekov: a) Slovenski: Karitativni odsek, Rokodelski dom, Komenskoga ulica 12. Socijalno-ustavni odsek v veliki dvorani Ljudskega doma. b) Hrvaški: Odsek za krščansko prosveto, Katoliška tiskarna, II. nadstropje. Socijalno-gospodarski odsek, Katoliška tiskarna, III. nadstropje. Ob 9. uri dop.: Občni zbor Slomškovce zveze v veliki dvorani Uniona. Od 10. ure dopoldne do 1. ure popoldne in od 3. ure do ¾. ure popoldne: Kongres slovanskih katoliških pedagogov v veliki dvorani Uniona. Ob 3. uri popoldne: Občni zbor Leonove družbe v veliki dvorani Mestnega doma. Ob 5. uri popoldne: drugo slavnostno zborovanje v veliki dvorani Uniona. Ob ¾. zvečer: Skioptično predavanje p. Puntigama o